

СИЛАБУС
Освітньої компоненти
«Право соціального забезпечення»
2026– 2027 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна робота та практична психологія».

Спеціальність: 231 Соціальна робота.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Викладач	Попова Анастасія Сергіївна, к.пед.н., доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти (викладач лекційних занять). Борисенко Наталія Олександрівна, асистент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти (викладач семінарських занять).
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/popova-anastasiya-sergiyivna-2/ https://bdpu.org.ua/teachers/borysenko-nataliya-oleksandrivna/
Контактний телефон	063 335 99 68 (Попова Анастасія Сергіївна) +380 99 539 52 18 (Борисенко Наталія Олександрівна)
E-mail викладача	kovaleva.anastasia.45@gmail.com
Графік консультацій	вівторок: 12.00-14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	3/90	-	-	-	екзамен
заочна		6	6	78	

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська.

Ключові слова: соціальна політика, соціальний захист, соціальне забезпечення, соціальне обслуговування, соціальна допомога, соціальні пільги, соціальне страхування.

Мета курсу: підготовка майбутніх соціальних працівників, які мають високу правосвідомість та правову культуру, володіють необхідними в їхній майбутній професійній діяльності знаннями і практичними навичками для вирішення конкретних питань з права соціального забезпечення; здібних самостійно і грамотно орієнтуватись у сучасних соціально-забезпечуваних правовідносинах, приймати виважені та обґрунтовані рішення в рамках своєї професійної компетенції.

Предмет курсу: право соціального забезпечення у всіх своїх виявах: як галузь права, як система законодавства та як наука.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

ЗК-1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК-3 Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК-10 Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

Результати навчання:

ПР-1 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПР-3 Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПР-8 Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПР-11 Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

Зміст курсу:

Тема 1. Загальнотеоретичні положення та правові засади права соціального забезпечення.

Поняття та предмет права соціального забезпечення. Метод правового регулювання соціальнозабезпечувальних відносин та його ознаки. Функції права соціального забезпечення. Система права соціального забезпечення. Поняття і значення принципів права соціального забезпечення. Класифікація принципів. Зміст і конкретизація загальних (галузевих) принципів права соціального забезпечення. Зміст і конкретизація принципів окремих інститутів права соціального.

Джерела права соціального забезпечення: поняття, зміст, види. Поняття форм права соціального забезпечення та їх класифікація. Міжнародно-правові акти як джерела та форма права соціального забезпечення. Національні нормативно-правові акти як форма права соціального забезпечення. Локальні нормативні правові акти як форма права соціального забезпечення. Судова практика як джерело права соціального забезпечення. Колізії в праві соціального забезпечення. Суб'єкти соціальної політики України. Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення. Основні функції Пенсійного фонду України та його регіональних органів. Фонди соціального страхування та їхні органи.

Тема 2. Організаційно-правові форми та правовідносини у системі соціального забезпечення.

Поняття і загальна характеристика організаційно-правових форм соціального забезпечення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Державне соціальне забезпечення. Недержавне соціальне забезпечення. Поняття, основні ознаки, види правовідносин у сфері соціального забезпечення. Норми права і їх роль у виникненні та розвитку правовідносин у сфері соціального забезпечення. Юридичні факти в праві соціального забезпечення. Суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення. Об'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення. Зміст соціально-забезпечувальних правовідносин. Матеріальні правовідносини у сфері соціального забезпечення.

Соціально-фінансові страхові правовідносини у сфері соціального забезпечення. Процедурні правовідносини у сфері соціального забезпечення.

Тема 3. Загальні поняття та правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у системі соціального забезпечення.

Поняття та види соціального ризику. Непрацездатність як соціальний ризик. Види непрацездатності. Поняття, групи інвалідності. Порядок встановлення інвалідності. Поняття безробіття (часткового безробіття). Поняття і види страхового стажу. Загальний страховий (трудова) стаж і його значення. Спеціальний страховий (трудова) стаж, його види та значення. Порядок встановлення страхового (трудова) стажу. Порядок обчислення і підтвердження страхового (трудова) стажу. Коефіцієнт страхового стажу.

Право громадян на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням. Принципи, суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням. Порядок надання матеріального забезпечення та соціальних послуг.

Завдання і принципи страхування від нещасного випадку і гарантії забезпечення прав застрахованим особам. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку та професійного захворювання. Страховий ризик і страховий випадок у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Нещасний випадок на виробництві: поняття та порядок розслідування. Професійне захворювання: поняття і порядок встановлення зв'язку із виробництвом. Види та порядок призначення виплат потерпілому.

Тема 4. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Право громадян на матеріальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття. Принципи, суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги. Види і порядок надання матеріального забезпечення та соціальних послуг.

Тема 5. Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та особливості пенсійного забезпечення.

Поняття та структура системи пенсійного забезпечення. Поняття, ознаки та види пенсій. Відмінності пенсії від інших виплат. Умови призначення пенсій за віком, по інвалідності та у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі. Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування. Недержавне пенсійне забезпечення. Особливості пенсійного забезпечення окремих категорій осіб.

Тема 6. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг.

Поняття та види допомоги. Державна допомога сім'ям із дітьми. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами. Одноразова допомога при народженні дитини. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Державна соціальна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам. Допомога по тимчасовій непрацездатності. Допомога по безробіттю. Допомога особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам

Поняття та ознаки соціальних пільг. Класифікація соціальних пільг. Поняття та принципи соціальних послуг. Форми та види соціальних послуг. Поняття соціального обслуговування та органи, які здійснюють соціальне обслуговування. Організація діяльності з надання соціальних послуг. Реабілітація, освіта та забезпечення зайнятості інвалідів. Протезно-ортопедична допомога й забезпечення інвалідів транспортними засобами. Соціальне обслуговування вдома та в стаціонарних установах. Соціальне обслуговування дітей. Види й правила оплати їх соціального обслуговування в різних установах для дітей. Поняття прийомної сім'ї та порядок її матеріального забезпечення.

Порядок оплати соціального обслуговування. Громадяни, яким надається безкоштовне обслуговування.

Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Загальнотеоретичні положення та правові засади права соціального забезпечення												
1.1. Право соціального забезпечення як галузь у системі права України.							8	2				6
1.2. Джерела права соціального забезпечення.							7	-				7
Разом за темою 1							15	2				13
Тема 2. Організаційно-правові форми та правовідносини у системі соціального забезпечення												
2.1. Організаційно-правові форми соціального забезпечення.							8	2				6
2.2. Поняття і види правовідносин із соціального забезпечення.							7	-				7
Разом за темою 2							15	2				13
Тема 3. Загальні поняття та правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у системі соціального забезпечення												
3.1. Соціальні ризики як підстава виникнення права на соціальне забезпечення.							8	-				8

3.2. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, які спричинили втрату працездатності.							7	-	2			5
Разом за темою 3							15	-	2			13
Тема 4. Правове регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття												
4.1. -4.2. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.							15	-	2			13
Разом за темою 4							15	-	2			13
Тема 5. Правове регулювання загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та особливості пенсійного забезпечення												
5.1. Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.							8	-	2			6
5.2. Недержавне пенсійнезабезпечення.							7	-	-			7
Разом за темою 5							15	-	2			13
Тема 6. Правове регулювання соціальних допомог, послуг та пільг												
6.1. Державні соціальні допомоги.							8	2	-			6
6.2. Соціальні пільги та соціальне обслуговування.							7	-	-			7
Разом за темою 6							15	2	-			13
Усього годин							90	6	6			78

Методи навчання: словесні (проблемна лекція, пояснення, бесіда, навчальна дискусія); наочні (демонстрування презентацій, інфографіки, статистичних даних, схем і відеоматеріалів); практичні (аналіз нормативно-правових документів, стратегій і програм; аналіз статистичних та аналітичних матеріалів; розв'язання ситуаційних завдань і кейсів; порівняльний аналіз моделей та інструментів соціального захисту); інтерактивні (мозковий штурм, робота в малих групах, моделювання професійних ситуацій, обговорення проблемних питань); дослідницькі (самостійний пошук, аналіз і узагальнення інформації з різних джерел; виявлення причинно-наслідкових зв'язків); методи стимулювання навчальної діяльності (опора на життєвий і професійний досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни та проблемних ситуацій); методи контролю і самоконтролю (усне опитування, письмове виконання аналітичних і практичних завдань, самооцінювання та взаємооцінювання).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Курс спрямований на розвиток як теоретичних знань, так і практичних навичок студентів. Для досягнення цієї мети навчальний процес організований через лекції, семінарські заняття, самостійну та індивідуально-дослідну роботу (ІНДЗ).

Політика організації освітнього процесу на курсі

Особливості проведення навчальних занять: заняття проводяться у формі лекцій, семінарів під час яких активно використовуються бесіди, дискусії, мозкові штурми, індивідуальна та групова робота тощо; висловлювання власної точки зору заохочується. З метою закріплення матеріалу та накопичення балів

поточного оцінювання здобувачам пропонуються завдання для самостійної та індивідуально-дослідницької роботи.

Під час лекцій надається загальний огляд ключових концепцій курсу, формують базові знання, необхідні для подальшого виконання самостійних та дослідних завдань. Протягом лекцій викладач може також надавати приклади з реального життя, ілюструвати теоретичні поняття на прикладах, ініціювати обговорення та стимулювати інтерес до предмету шляхом звернення до виконаних завдань самостійної та індивідуально-дослідницьких завдань. Однак важливо пам'ятати, що кількість лекційних занять обмежена, і їх головна мета – встановити загальні основи і напрямок досліджень.

Семінарські заняття можуть доповнювати зміст лекційних тем або можуть передбачати розгляд відмінних від лекційних питань, які відображають зміст теми. Підготовка до семінарських занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань за темою, спираючись на перелік рекомендованої літератури та самостійний пошук джерел для отримання необхідної інформації, з подальшим їх обговоренням у форматі дискусій, мозкових штурмів тощо.

На основі лекцій та семінарських занять здобувачі виконують самостійну роботу та ІНДЗ, що дозволяє закріпити отримані знання та розвинути навички самостійного аналізу та дослідження.

Самостійна робота та ІНДЗ є важливою частиною курсу, яка дозволяє здобувачам набрати бали в рамках поточного контролю та заглибитись у теми, розглянуті на лекціях і семінарах, і застосувати теоретичні знання на практиці. Студенти мають бути готові презентувати свої роботи на семінарських заняттях. Виконання цих завдань сприяє розвитку критичного мислення та наукового підходу до вирішення задач.

Виконання навчальних завдань. Роботи виконуються відповідно до змістових і технічних вимог визначених в пам'ятці для здобувача в Moodle та подаються через Moodle, якщо інший спосіб не погоджено з викладачем. Послідовність і період виконання завдань узгоджуються з розкладом занять і графіком освітнього процесу. Робота, виконана не в повному обсязі або без дотримання визначених вимог, повертається на доопрацювання. У разі об'єктивних обставин подальший порядок виконання завдань погоджується з викладачем.

Відвідування занять. Пропуск заняття не звільняє від опрацювання відповідної теми та виконання передбаченої навчальної діяльності. Матеріали пропущеного заняття опрацьовуються самостійно. Усні, презентаційні або групові види роботи виконуються в іншому погодженому форматі. Сам факт відсутності на занятті не є предметом оцінювання.

Академічна доброчесність. Навчальні завдання виконуються самостійно, з коректним посиланням на використані джерела, дотриманням авторського права та поданням достовірної інформації. Не допускаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація або фальсифікація даних, списування, обман, подання чужої роботи як власної, несамотійне виконання завдань і недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом. Самостійність роботи підтверджується під час її обговорення, презентації або захисту.

У разі встановлення порушення академічної доброчесності залежно від його характеру застосовуються усне або письмове попередження, доопрацювання чи повторне виконання завдання, зниження результату оцінювання, повторне проходження оцінювання, додатковий контрольний захід або передання питання на розгляд відповідної комісії БДПУ. Рішення ухвалюється після встановлення факту порушення відповідно до передбаченої університетом процедури.

Вимоги та відповідальність визначено Законом України «Про академічну доброчесність» і Положенням про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату в БДПУ (<https://fdsso.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/pro-akademichnu-dobrochesnist-u-bdpu-1.pdf>).

Матеріали з академічної доброчесності розміщено на сторінці ФДССО (<https://fdsso.bdpu.org.ua/akademichna-dobrochesnist>).

Використання штучного інтелекту. Генеративний ШІ використовується як допоміжний інструмент для пошуку ідей, структурування матеріалу, отримання пояснень, мовного редагування авторського тексту та інших цілей, прямо передбачених завданням. Використання ШІ не замінює самостійного аналізу, обґрунтування рішень і формулювання висновків.

Під час контрольованого оцінювання використання ШІ заборонено, якщо інше прямо не зазначено в умовах завдання. Не допускаються подання згенерованого матеріалу як результату власної діяльності, використання вигаданих фактів або джерел, а також введення до систем ШІ персональних, конфіденційних чи інших захищених даних. Здобувач відповідає за достовірність, коректність і академічну доброчесність поданої роботи.

Якщо під час виконання письмової роботи або проєкту застосовувався ШІ, наприкінці роботи подається декларація із зазначенням використаного інструменту та делегованих йому завдань. Для її підготовки

використовується генератор GAIDeT Declaration (<https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index-uk.html>).

Нерозкриття внеску III або його використання всупереч установленому режиму чи умовам завдання розглядається як порушення академічної доброчесності та враховується під час оцінювання відповідно до визначених у силабусі заходів академічної відповідальності. Правила встановлено Політикою використання штучного інтелекту в освітньому процесі БДПУ (https://fdsso.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnomu_proczeni_berdyanskogo.pdf).

Неформальне та інформальне навчання. Результати навчання, здобуті поза формальною освітою, визнаються за умови підтвердження їх відповідності результатам навчання освітньої компоненти. Процедура здійснюється відповідно до розділу 8 Положення про організацію освітнього процесу в БДПУ. Роз'яснення і зразки документів розміщено на сторінці «Неформальна освіта» ФДССО (<https://fdsso.bdpu.org.ua/neformalna-osvita/>).

Дистанційне навчання та безпека. В умовах дистанційного навчання лекційні та семінарські заняття проводяться в онлайн-режимі відповідно до розкладу. Консультації проводяться за графіком або за попереднім узгодженням із викладачем. У разі технічних проблем, перебоїв електропостачання, відсутності інтернет-зв'язку або інших об'єктивних обставин порядок участі в заняттях і виконання навчальних завдань узгоджується з викладачем.

У разі повітряної тривоги або іншої небезпечної ситуації здобувачі мають подбати про власну безпеку та перейти до безпечного місця. Переривання участі в занятті з безпекових причин не має негативних наслідків для здобувача. Пропущені матеріали опрацьовуються самостійно.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне забезпечення — комп'ютер, ноутбук або мобільний пристрій із доступом до Інтернету, камерою, мікрофоном і засобами відтворення звуку; програмне забезпечення та електронні сервіси — Moodle БДПУ, Zoom, Microsoft Word і PowerPoint або їхні аналоги, Інституційний репозитарій БДПУ та електронна бібліотека БДПУ; наочність — мультимедійні презентації, навчальні відео, електронні кейси, приклади програм КСВ і нефінансових звітів. Спеціалізоване технічне та платне програмне забезпечення не потрібне.

Система оцінювання та вимоги:

Система оцінювання передбачає поточний та підсумковий контроль. Підсумковий контроль за освітньою компонентою передбачає семестровий контроль у формі екзамену.

Загальний розподіл балів за результатами поточного та семестрового контролю представлено в таблиці.

Розподіл балів, які отримують здобувачі ВО

Поточне тестування та самостійна робота						Поточна оцінка визначається шляхом переведення суми рейтингових балів, отриманих за темами 1–6, у 50-бальну шкалу: загальна сума рейтингових балів ділиться на кількість кредитів ЄКТС освітньої компоненти (3кредити).	Екзамен	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3			50	100
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2			
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
4.1	4.2	5.1	5.2	6.1	6.2			
25		25		25				

Поточний контроль здійснюється за результатами виконання завдань, передбачених планами семінарських занять та самостійної роботи, зокрема індивідуальних завдань як її складника. Система нарахування рейтингових балів представлена в таблиці.

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль¹)

№	Вид робіт за темами	Бали рейтингу (денна форма)	Бали рейтингу (заочна форма)
1	Тема 1.		
1.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 - 5	
1.2.	Виконання самостійної роботи до теми 1: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними;	0 – 5	
1.3.	Виконання ІНДЗ до теми 1: - Таблиця; - Вирішення/складання тестів	0 – 15 0 – 10 0 – 5	
Максимум за тему 1		25 балів	
Тема 2			
2.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 - 5	
2.2.	Виконання самостійної роботи до теми 2: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	
2.3.	Виконання ІНДЗ до теми 2: - Таблиці; - Вирішення/складання тестів	0 – 15 0 – 10 0 – 5	
Максимум за тему 2		25 балів	
Тема 3			
3.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 - 5	
3.2.	Виконання самостійної роботи до теми 3: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	
3.3.	Виконання ІНДЗ до теми 3: - Задачі; - Вирішення/складання тестів	0 – 15 0 – 10 0 – 5	
Максимум за тему 3		25 балів	
Тема 4			
4.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 - 5	
4.2.	Виконання самостійної роботи до теми 4: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	
4.3.	Виконання ІНДЗ до теми 5: - Таблиця; - Задачі - Вирішення/складання тестів	0 – 15 0 – 5 0 – 5 0 – 5	
Максимум за тему 4		25 балів	
Тема 5			
5.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 - 5	
5.2.	Виконання самостійної роботи до теми 7: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	
5.3.	Виконання ІНДЗ до теми 7: - Вирішення/складання практичних кейсів; - Вирішення/складання тестів	0 – 15 0 – 10 0 – 5	
Максимум за тему 5		25 балів	
Тема 6			
	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	

¹ Детальний розподіл балів та критерії оцінювання до кожного виду робіт представлені у «Системі оцінювання» та розміщений на електронній платформі підтримки навчання Moodle БДПУ

6.1.	Виконання самостійної роботи до теми 6: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	
6.2.	Виконання ІНДЗ до теми 6: - Презентація; - Вирішення/складання тестів	0 – 15 0 – 10 0 – 5	
Максимум за тему 6			25 балів

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних робіт тощо. Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання, систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ. За результатами поточного оцінювання здобувач може отримати максимально 50 балів.

Формула визначення поточної оцінки

$$ПО = \frac{T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6}{3}$$

де:

ПО — поточна оцінка за освітню компоненту (максимально 50 балів);
T1–T6 — рейтингові бали, отримані здобувачем за відповідні теми курсу (максимально 25 балів за кожну тему);

3 — коефіцієнт переведення максимальної суми рейтингових балів за поточну роботу (180 балів), який дорівнює кількості кредитів у 50-бальну шкалу.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль у формі екзамену за білетами, кожен із яких містить комплексний професійно орієнтований кейс із взаємопов'язаними теоретико-аналітичними та практичними завданнями. Здобувач аналізує запропоновану ситуацію у сфері соціального забезпечення, визначає вид соціально-забезпечувальних правовідносин, їх суб'єктів, об'єкти та юридичні факти, застосовує відповідні норми чинного законодавства, визначає підстави та умови реалізації права на відповідний вид соціального забезпечення та обґрунтовує правове вирішення ситуації. Максимальна оцінка за екзамен — 50 балів.

Орієнтовний розподіл балів за виконання екзаменаційного завдання

Складник екзаменаційного завдання	Максимальна кількість балів
Теоретико-правове обґрунтування запропонованої ситуації	15
Правова кваліфікація ситуації: визначення виду правовідносин, суб'єктів, об'єктів, юридичних фактів, підстав та умов виникнення права на відповідний вид соціального забезпечення із застосуванням норм чинного законодавства	20
Обґрунтування правового вирішення ситуації, визначення порядку реалізації та захисту права на соціальне забезпечення	15
Усього за екзамен	50

Таблиця відображає орієнтовний розподіл балів за складниками комплексного екзаменаційного завдання, детальні критерії розміщені в системі оцінювання на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ. Підсумкова оцінка за освітню компоненту становить максимально 100 балів і формується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю (максимально 50 балів), та балів, отриманих за результатами семестрового контролю у формі екзамену (максимально 50 балів).

Формула підсумкової оцінки за курс:

$$ПідО = ПО + Е$$

де:

ПідО — підсумкова оцінка за освітню компоненту (максимально 100 балів);

ПО — поточна оцінка (максимально 50 балів);

Е — оцінка за екзамен (максимально 50 балів).

Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання та складає 50 балів. Повторне складання семестрового контролю здійснюється відповідно до встановленої в БДПУ процедури.

Шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основна:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр>.
2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 14.01.1998 № 16/98-ВР. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/16/98-вр>.
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1105-14>.
4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 02.03.2000 № 1533-III. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1533-14>.
5. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1058-15>.
6. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 № 1057-IV. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1057-15>.
7. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21.11.1992 № 2811-XII. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2811-12>.
8. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 01.06.2000 № 1768-III. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1768-14>.
9. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю : Закон України від 16.11.2000 № 2109-III. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2109-14>.
10. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю : Закон України від 18.05.2004 № 1727-IV. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1727-15>.
11. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2671-19>.
12. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні : Закон України від 06.10.2005 № 2961-IV. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2961-15>.
13. Право соціального забезпечення : навч. посіб. / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К. В. Бориченко та ін. ; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса, 2022. 266 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/16223>.
14. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення : навч. посіб. Львів : ЛьВДУВС, 2020. 536 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3300>. Бібліографічні дані та посилання на видання також наведені в актуальних методичних матеріалах ОНУ.
15. Право соціального забезпечення : підручник / О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар, І. А. Ветухова та ін. ; за заг. ред. О. М. Ярошенка. Харків : Право, 2019. 376 с.

Допоміжні:

1. Потопахіна О. М., Корнеєва Є. М. Право соціального забезпечення : електрон. метод. рек. до практ. занять з навч. дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право». Одеса, 2023. 184 с. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/36172>.

2. Москаленко О. В., Лук'янчиков О. М., Новіков Д. О. Право соціального забезпечення : навч. посіб. Харків : Юрайт, 2021.
3. Соціальне забезпечення в Україні : навч. посіб. / за ред. А. Я. Кузнецової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с.
4. Ярошенко О. М., Серeda О. Г., Луценко О. Є. Трудове право та право соціального забезпечення : навч. посіб. для підготовки до іспиту. Харків : Право, 2021. 258 с.
5. Пенсійне забезпечення : підручник / О. М. Ярошенко, С. М. Прилипка, А. М. Слюсар та ін. ; за ред. О. М. Ярошенка. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2017. 308 с.
6. Пенсійна система : підручник / за ред. В. І. Грушка. Київ : КРОК, 2017. 368 с.
7. Методичні матеріали до вивчення навчальної дисципліни «Трудове право та право соціального забезпечення» : для студентів II та III курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / уклад.: О. Г. Серeda, О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар та ін. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2024. 198 с.
8. Лук'янчиков О. М. Право соціального забезпечення : робоча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Правове регулювання економіки» першого (бакалаврського) рівня. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. 19 с. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29364> .

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <https://library.bdpu.org.ua/>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org.ua>
3. Репозитарій БДПУ: <https://dspace.bdpu.org.ua/>
4. Верховна Рада України. Офіційний сайт (законодавство) <http://zakon4.rada.gov.ua/>
5. Законодавство України : офіційна інформаційно-пошукова система Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main> .
6. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України : офіційний вебсайт. URL: <https://www.msp.gov.ua/> .
7. Пенсійний фонд України : офіційний вебсайт. URL: <https://www.pfu.gov.ua/> .
8. Державна служба зайнятості : офіційний вебсайт. URL: <https://www.dcz.gov.ua/> .
9. Гід з державних послуг : офіційний інформаційний ресурс порталу Дія. URL: <https://guide.diia.gov.ua/> .